

Primer 1

POJASNILNA DOLŽNOST, SKRBNIŠTVO

V domsko ambulanto pride na razgovor hčerka 88 –letne bolnice ki je slabo pokretna-rolator, z začetnim kognitivnim upadom, pogost nočni nemir. Hodi po sobah in vznemirja sostanovalce. Domska psihiatrinja predpiše kvetiapin, po katrem je bonica mirnejša, občasno še napadi nočnega nemira, veliko v gibanju, naslednji dan utrujena in dremlje.

Hči zahteva, da se ji zmanjša doza kvetiapina oziroma celo ukine, saj je mama, ko pride na obisk zaspana in se noče pogovarjati.

Kako bo reagiral domski zdravnik?

Vodja skupine naj poskuša razložiti naslednje pojme:

1.Skrbnik za poseben primer- določi ga CSD, družinski zdravnik v tem postopku naj ne daje mnenj, saj ni izvedenec, ampak je dolžan samo opisati stanje: npr, nepokretna, shujšana, motorično oslabela...ne razume povedanega (razlaga pravne službe ZZS).

Svojci si to skrbništvo napačno razlagajo in želijo odločati namesto bolnika/ce.

2. Skrbnik, ki ga določi sodišče v primeu odvzema opravilne sposobnosti- v tem primeru pa smo dolžni komunicirati s svojcem, ki odloča o vsem, kar bi odločil bolnik

3. pojasnilna dolžnost

20. člen Zakona o pacientovih pravicah govori o pojasnilni dolžnosti, ki pa velja v odnosu zdravnik /bolnik. Pacient ima pravico, da je zaradi uresničevanja pravice do samostojnega odločanja o zdravljenju in pravice do sodelovanja v procesu zdravljenja obveščen o:

- svojem zdravstvenem stanju in verjetnem razvoju ter posledicah bolezni ali poškodbe,
- cilju, vrsti, načinu izvedbe, verjetnosti uspeha ter pričakovanih koristih in izidu predlaganega medicinskega posega oziroma predlaganega zdravljenja,
- možnih tveganjih, stranskih učinkih, negativnih posledicah in drugih neprijetnostih predlaganega medicinskega posega oziroma predlaganega zdravljenja, vključno s posledicami njegove opustitve,
- morebitnih drugih možnosti zdravljenja,
- postopkih in načinov zdravljenja, ki v Republiki Sloveniji niso dosegljivi ali niso pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

(2) Pojasnila iz prejšnjega odstavka mora zdravnik, odgovoren za zdravljenje, pojasniti pacientu v neposrednem stiku, obzirno, na pacientu razumljiv način oziroma skladno z individualnimi sposobnostmi sprejemanja informacij, v celoti in pravočasno. Za operativni ali drug medicinski poseg, povezan z večjim tveganjem ali večjo obremenitvijo, pacientu da razumljiva ustna in pisna pojasnila zdravnik, ki bo opravil medicinski poseg, če to ni možno, pa drug zdravnik, ki je usposobljen za tak medicinski poseg.

(3) Pacient ima pravico do sprotnega in podrobnega obveščanja o poteku zdravljenja ter po koncu medicinskega posega oziroma zdravljenja pravico do obveščenosti o rezultatu zdravljenja oziroma morebitnih zapletih.

(4) Pacient, ki ni sposoben odločanja o sebi, uresničuje pravice po tem členu v skladu z zmožnostmi, ki jih dopušča njegova sposobnost razumevanja.

Pojasnilna dolžnost zdravnika torej pomeni, da gre za dolžnost v odnosu do pacienta, ne pa njegovih svojcev, razen če je pacientu odvzeta opravilna sposobnost ali pa je imenoval zdravstvenega pooblaščenca iz 32. člena Zakona o pacientovih pravicah.

Svojci si zakon napačno razlagajo in želijo biti obveščeni o vsem, nekateri celo grobo posegajo v zdravnikovo delo

Zdravniki tudi obveščamo svojce o spremembi zdravstvenega stanja, spremenjeni terapiji-zgolj zaradi boljšega sodelovanja, ni pa to pravica svojcev, ki bi imela pravno podlago

Primer 2

87- bolnica prihaja v spremstvu hčere v ambulanto, ker ji je zmanjkalo zdravil

Je upočasnjena, shujšana, pri hoji je nestabilna. Hči pove, da pogosto pada, pogosto se slabo počuti, se trese. Problem je ker živi sama, v dom pa noče

Dg:

I10 Hypertensio art

E11.9 SB

I50.9 Srčno popuščanje

N18.9 Ledvična insuficienca

Th: Prenewell 4/1,25 1x1, Prenessa 1x, Aglurab 1000 2x1, Diaprel MR 60 mg zj, Edemid 1x1 zj,

Meritve in izvidi v ambulanti : RR= 119/60, pulz 103, hemoglobin 99, kreatinin 280, Na = 120,KS 5,8, Hba1c= 5,2,

Poskusite oceniti krhkost pacientke, kako naj ukrepa zdravnik, da bo zmanjšal iatrogeno pogojeno krhkost

Opomnik:

- Izguba telesne teže • Pomanjkanje energije • Majhna poraba energije • Počasna hoja • Zmanjšana moč stiska roke 2 od 5 kriterijev pomenita stanje pred-krhkost, 3 od 5 kriterijev pomenijo krhkost
- negativni učinki intenzivnega zdravljenja arterijske hipertenzije pri krhkih • Hipotenzija • Padci • Akutna ledvična odpoved • Elektrolitske motnje ...
- negativni učinki intenzivnega zdravljenja sladkorne bolezni pri krhkih? • Hipoglikemije • Padci
-

